

جراحت اندام چیست؟

باز شدن یا پارگی در لایه پوستی یا بافتی است. جراحات ها ممکن است عمدی یا غیر عمدی باشند. زخم های عمدی : به دنبال انجام یک اقدام تهاجمی برای تشخیص یا درمان بیماری ایجاد می شوند. زخم ها غیر عمدی : به وسیله ضربه غیرمنتظره ایجاد می شوند. مثل : حادثه، تصادف

- زخم ها را از نظر عمق یعنی لایه های بافتی درگیر در زخم نیز طبقه بندی می کنند(سطحی، عمقی)
- زخم حاد یا مزمن
- زخم باز یا بسته

انواع زخم ها بر اساس تمامیت پوستی را می شناسید؟

۱- **زخم های باز:** به زخم هایی می گویند که در آنها سطح پوست دچار صدمه و آسیب شده و خونریزی خارجی نیز رؤیت می شود.

۲- **زخم های بسته:** به زخمهایی گفته می شود که بر اثر برخورد جسمی غیرنوک تیز به بدن بوجود می آید در این نوع زخم پوست پاره نمی شود و هیچگونه خونریزی خارجی مشاهده نمی شود.

انواع زخم های باز بر اساس توصیف زخم کدامند؟

۱- **خراشیدگی(ساییدگی):** به دنبال خارش یا مالش سطح پوست یا در اثر سائیده شدن پوست به یک سطح ناصاف یا زبر و خشن مثل آسفالت بوجود می آید.

۲- **بریدگی:** به زخمی گفته می شود که دارای لبه های صاف بوده و خونریزی عادی از آن جریان دارد و اغلب توسط یک جسم تیز و برنده با لبه های صاف مثل چاقو، تیغ بوجود می آید.

۳- **پارگی:** به زخم عمیقی گفته می شود که دارای لبه های نامنظم بوده و توسط اجسام تیز بوجود می آید. در این نوع جراحات اغلب به بافتهای زیرین نیز آسیب می رسد.

۴- **سوراخ شدگی:** به زخم کوچکی گفته می شود که در اثر وارد شدن یک جسم تیز بصورت عمقی در پوست بوجود می آید. عمدی و غیر عمدی

۵- **کوفتگی:** به زخمی گفته می شود که در اثر ضربه به وسیله یک شیئی سفت به وجود می آید. زخم به صورت بسته است.

۶- **کنده شدگی:** به زخمی گفته می شود که دارای یک تکه از برش پوستی بصورت آویخته باشد.

۷- **قطع عضو:** یکی از شدیدترین انواع زخمها می باشد که اغلب توسط اجسام تیز و برنده یا فشارهای شدید خارجی مانند تصادفات یا انفجار بوجود می آید.

بهبود زخم چگونه است؟

مرحله بهبودی اولیه: لبه های زخم نزدیک، التهاب کم، مقدار کمی اسکار به جای می گذارد.

بهبودی ثانویه: لبه های زخم از هم دور، ریسک عفونت بالا، اسکار به جای می گذارد.

بهبودی ثالثیه: لبه های زخم کاملا باز، اسکار زیاد، بهبودی طولانی

عوارض التیام زخم را می دانید؟

۱- **خونریزی:** خروج مختصری خون از زخم طبیعی است، اما خونریزی زیاد غیر طبیعی محسوب می شود.

۲- **هماتوم:** تجمع خون در زیر پوست است که معمولا به رنگ متمایل به آبی(کبودی) می باشد. خطر خونریزی به ویژه طی ۴۸ ساعت اول بعد از جراحی بیشتر است.

۳- **عفونت:** هجوم باکتری ها به زخم در زمان آسیب دیدگی

عفونت که از جمله عوارض دیررس در زخم ها است می تواند با علائم زیر همراه باشد:

- التهاب و قرمزی اطراف زخم
- ترشحات چرکی
- درد و سوزش محل زخم
- تب، تعریق، تشنگی، لرز و بیحالی
- التهاب غدد لنفاوی

۳- باز شدن زخم و بیرون ریختن احشا :

از عوارض جدی بعد از عمل میباشد. عواملی چون جاقی تغذیه ناکافی، ترومای متعدد، بخیه ناکافی یا نامناسب، سرفه زیاد، استفراغ احتمال ایجاد این عوارض را می افزاید .

مراقبت از جراحات اندامها چگونه است؟

آموزش به مددجو

آموزش سلامت بیمارستان دکتر پیروز لاهیجان

۱۴۰۳

PIROZ PAM. TPC. EDH

۲- به هیچ وجه از الکل ، بتادین ، آب اکسیژنه ، محلول های ضد عفونی کننده ، گرم های آرایشی یا نرم کننده ، روغن های معطر یا پمادهای کورتونی روی زخم استفاده نکنید . این مواد باعث تحریک پوست ، بروز حساسیت ، عفونت و تأخیر ترمیم زخم خواهند شد .

۳- بانسمان با تکنیک استریل انجام شود.

۴- خارش خفیف زخم در روزهای ابتدایی طبیعی است . در این موارد از خاراندن زخم خودداری کنید و فقط پوست را ماساژ دهید.

۵- در صورتی که هنگام ترخیص برای شما آنتی بیوتیک تجویز شده است دارو را در زمان معین مصرف کرده و دوره درمان را کامل کنید.

در صورت بروز هر یک از علائم زیر مجدداً به اورژانسی یا پزشک مراجعه کنید :

- آسیب یا پارگی بخیه ها و باز شدن مجدد زخم
- درد شدید در محل زخم
- تورم یا قرمزی محل زخم

رفرنس: کتابهای آموزش خودمراقبتی ، نصیری زاده ، م (۱۳۹۲)

، راهنمای سریع آموزش به بیمار ، تهران ، حیدری

شماره تلفن بیمارستان : ۰۱۳-۴۲۲۳۵۵۰۱-۳

نکات قابل توجه شما مددجوی گرامی :

-۱

-۲

-۳

عوامل موثر بر ترمیم زخم را می دانید؟

* سن : کودکان بهتر از سالمندان

* تغذیه

* سبک زندگی : ورزش

* داروها : داروهای ضد التهاب و ضد نئوپلاسم مانع

ترمیم زخم می شود.

رژیم غذایی در جراحات چگونه باشد؟

۱- بر اهمیت داشتن یک رژیم غذایی متعادل و سرشار از ویتامین ها، پروتئین ها، کربوهیدرات ها و مواد معدنی را تأکید کنید.

۲- به بیمار بگویید که این رژیم غذایی سبب تسریع در بهبودی و جلوگیری از کاهش وزن می شود.

۳- بر لزوم مصرف غذاهای غنی از کلسیم و ویتامین های A، B، C ، D برای تسریع روند بهبودی استخوان و جلوگیری از هیپوکالسمی تأکید کنید.

۴- بیمار را به مصرف مایعات جهت جلوگیری از یبوست و حفظ تورگور پوست تشویق کنید. فرد باید روزانه ۸-۱۰ لیوان مایعات مصرف کند.

مراقبتهای لازم در منزل را می دانید؟

۱- بخیه ها را کاملاً خشک نگاه دارید این زمان در مورد بخیه های قابل جذب بیشتر است و زمان دقیق آن را پزشک به شما خواهد گفت.